

FINACONT ADÓ HÍRLEVÉL

Vezető tisztségviselők felelőssége az új Ptk. alapján

Kis Gábor

„Mivel a fenti felelősségi szabályok a korábbi szabályozásban ilyen formában nem léteztek, a majd a kialakuló bírói gyakorlat fogja eldönteni, hogy az egyes bíróságok mely esetben fogják megállapítani a vezető tisztségviselő kártérítési felelősségét.”

2014. március 15-én hatályba lépett a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, amely alapjaiban változtatta meg a vezető tisztségviselőkre vonatkozó felelősségi szabályokat. Míg korábban a vezető tisztségviselőknél főként gazdasági bűncselekmény elkövetése esetén merült fel a felelősségük, addig az új szabályozás alapján a vezető tisztségviselők az **ügyvezetési tevékenységük során harmadik személyeknek, illetve a társaságnak okozott károkért is felelősségre vonhatók.**

Az új szabályozás eltérő rendelkezéseket tartalmaz a vezető tisztségviselő által **harmadik személyeknek okozott károkkal, illetve a társaságnak okozott károkkal kapcsolatban.**

Felelősség harmadik személyekkel szemben okozott kárért:

- a.) **Kártérítési igények:**
Amennyiben a **jogi személy vezető tisztségviselője** e jogviszonyával összefüggésben, vagyis **ügyvezetési tevékenysége során harmadik személynek kárt okoz**, a károsulttal szemben a **jogi személlyel egyetemlegesen felel.**

Az új Ptk-ban szereplő szabályozás alapján továbbra is

általános alapelvként szerepel, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A károkozó a felelősség alól kizárólag abban az esetben mentesülhet, ha **bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.** Nem felróható a károkozó magatartása abban az esetben, ha **úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható.**

A kártérítési felelősség továbbá abban az esetben állapítható meg, ha a **kár bekövetkezése és a károkozó magatartása szoros összefüggésben áll, azaz nem mutatható ki az okozati összefüggés azzal a kárral kapcsolatban, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia,** így ezekben az esetekben fel sem merülhet a kártérítési kötelezettség.

Fontos kiemelni továbbá, hogy **kár bekövetkezése** esetén a károsultat **kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség terheli** és az e kötelezettségek **felróható megszegése** esetén keletkezett kárt a károkozó **nem köteles megtéríteni.**

Továbbá, amennyiben a kár bekövetkezésében a **károsult is**

közrehatott, akkor a kárt a károkozó és a károsult között **magatartásuk felróhatósága** arányában, ha ez nem megállapítható, **közrehatásuk arányában kell megosztani**. Ha a közrehatás arányát sem lehet megállapítani, a kárt a károkozó és a károsult között **egyenlő arányban** kell megosztani.

Összességében megállapítható, hogy **kártérítési igényre vonatkozó jogszabályi feltételek** nem változtak számottevően, azonban a **korábbi szabályozással ellentétben az egyetemleges felelősség alapján** nem csak a jogi személy, hanem annak **vezető tisztségviselője is perbe hívható** és a **követelés** vele szemben is **érvényesíthető**.

- b.) **Jogutód nélküli megszűnés** (kivéve: végelszámolás) esete: Amennyiben a gazdasági társaság **jogutód nélkül megszűnik** és a **hitelezői tartozások** nem kerültek **teljes mértékben** rendezésre, abban az esetben a **hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt** érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőivel szemben a **szerződésen kívül okozott károkért** való felelősség szabályai szerint (lásd előző pont), ha a vezető tisztségviselő a **társaság fizetéképtelenségével fenyegető helyzet beállta** után a **hitelezői érdekeket nem vette figyelembe**.

A 1991. évi a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 11. törvény alapján a **fizetéképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztek** az az időpont minősül, amelytől kezdve a **gazdálkodó szervezet vezetői előre látták** vagy **ésszerűen előre láthatták**, hogy a gazdálkodó szervezet **nem lesz képes esedékességkor kielégíteni** a vele szemben fennálló követeléseket.

Felelősség a képviselt jogi személlyel szemben okozott kárért:

Főszabályként a vezető tisztségviselő az **ügyvezetési tevékenysége során** a képviselt **jogi személynek** okozott károkért a **szerződészegéssel okozott kárért való felelősség** szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben.

A **károkozó magatartást a jogosultnak**, vagyis a jogi személynek **kell bizonyítania**, hiszen az ő érdeke, hogy a felelősség megállapításra kerüljön. A kárfelelősség feltétele továbbra is, hogy a **kár bekövetkezte** és a **károkozó magatartás között összefüggés** álljon fenn. Azonban az új szabályozás alapján is elfogadott nézet, hogy a gazdasági életben a gazdálkodó szervezetek **kockázatokat vállalnak**, amellyel együtt jár **akár a veszteség bekövetkezésének** esélye is. Így **önmagában a kockázat vállalása nem alapozza meg a vezető tisztségviselő kártérítési felelősségét**, hanem a **felróhatóság**, mint jogi fogalom kerül a felelősség megítélésének középpontjába. A **felróhatóság** pedig nem más, mint az elvárható magatartás elve, vagyis a hatályos szabályozás szerint ha a Polgári Törvénykönyv eltérő követelményt nem támaszt, a **polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható**.

Tehát a **szerződészegéssel okozott károk** esetén **általános alapelvként** fogalmazódik meg, hogy **aki a szerződés megszegésével a másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni**. Azonban a hatályos Polgári Törvénykönyv a **felróhatóságot megkísérli objektív alapokra helyezni**.

Mivel a **fenti felelősségi szabályok** a korábbi szabályozásban ilyen formában nem léteztek, a majd a kialakuló **bírói gyakorlat fogja eldönteni**, hogy az egyes bíróságok mely esetben fogják **megállapítani a vezető tisztségviselő kártérítési felelősségét**.

Vezető tisztségviselő lehetőségei kártérítési felelősségének minimalizálására

- 1.) **Felmentvény:** A **vezető tisztségviselő** kérheti, hogy a **társaság legfőbb szerve a beszámoló elfogadásával** egyidejűleg az előző üzleti évben kifejtett **ügyvezetési tevékenység** **megfelelőségét megállapító felmentvényt** adjon.

Azonban ha a **felmentvény megadásának alapjául szolgáló tények vagy adatok valótlanok vagy hiányosak** voltak, abban az esetben a **társaság a vezető tisztségviselő ellen az ügyvezetési kötelezettségek megsértésére alapozott kártérítési igénnyel** felléphet.

- 2.) **Vezető tisztségviselői szerződés pontosítása,** döntési jogkörök megosztásának újraszabályozása a társaság és a vezető tisztségviselő között.
- 3.) **Vezetői felelősségbiztosítás** (megkötése során fontos szempont, hogy a biztosító mely esetekben és milyen mértékben téríti meg a megállapított kártérítés összegét).

Bármely kérdés esetén forduljon hozzánk bizalommal!

Kis Gábor

Igazgató

FINACONT Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
H - 1062 Budapest, Aradi utca 16. II. em. 2.
Tel: +36 1 345 0092
Fax: +36 1 345 0093
Mobil: +36 20 945 5040
E-mail: gabor.kis@finacont.com
Web: www.finacont.com

Az adótörvényekre, illetve a kapcsolódó egyéb jogforrásokra vonatkozóan a különböző értelmezésekből eredően eltérő gyakorlatok, eljárások, adózási módszerek létezhetnek. A fentiekben leírtak tájékoztató jellegűek, azokat a konkrét jogesetekben mindenki csak a saját adókockázatára használhatja fel. Az egyes ügyekkel kapcsolatban további adóhatósági vagy egyéb államigazgatási állásfoglalás – a teljes bizonyosság nélkül – tovább csökkentheti az adókockázatot.